

Manisa'nın Değerlerinden Eğitimci Mustafa PALA

Kötüler ve kötülükler ekranlara ve gazetelere yansırken yaşadığı şehire, vatana ve milletine fedakârca hizmet eden insanlar hatırlanmaz. Kırk yıldır Manisa'da yaşayan biri olarak Manisa'da iz bırakan insanları, **“Söz uçar yazı kalır”** gerçeğinden yola çıkarak bir vefa örneği oluşturmak, hayattayken takdir edilmenin gururunu yaşamalarına vesile olmak ve haklarında tarihe kayıt düşmek ve gelecek nesillere iyi insan örneği sunmak amacıyla haklarında yazmaya karar verdim. Ola ki bu değerlerin yeni nesillerinin gönüllerinde, **“dedelerimiz, bunları yapmış, onların ruhlarını şad etmek amacıyla ben de bunları yapmalıyım”** düşüncesinin oluşmasına katkıda bulunuruz. Geçtiğimiz haftalarda **merhum koşmaz, kooperatifçi Pala ve Girgin, Kafkaslı, sucu bakkal Sadullah ile vakıf adamı Kurtoğlu abimizi yazmışım.**

Manisa'da aynı adı ve soyadı taşıyan biri kooperatifçi, diğeri eğitimci iki değerli Mustafa Pala'yı herkes bilir. Her ikisi de Manisa için bir kazançtır. Kooperatifçi Pala'yı daha önce yazmışım. Her iki Pala'ya da derin saygım ve sevgim var. Her ikisi de fikrî doğurganlığı yüksek ve üretken kişilerdir. Manisalılar zaman zaman onları karıştırırsalar da onlar bana göre “Manisa halkının hizmet arabasının biri sağına biri soluna koşulmuş iki atı gibidirler.” Bıkmadan, usanmadan halkı için çalışırlar, çalışırlar... En büyük kazançları gönül huzurudur.

Bu hafta da eğitimci Mustafa Pala'yı siz okurlarımla paylaşmak istedim. Amir – memur ilişkisi içinde Eğitimci Mustafa PALA ile 20 yıla yakın beraber çalıştık. Bilgi ve birikimine, üretkenliğine yakından tanık olduğum ve bizzat örnek aldığım için okurlarımın müsamahasına sığınarak Eğitimci Mustafa Pala'nın azmini ve verimliliğini siz okurlarımla da paylaşmak istedim. Bunları yakinen bildiğim halde size aktarmazsam arkadaşşıma değil, en azından kendi bildiğime ve bilgilerime haksızlık yapacağımı düşündüm.

Eğitimci Mustafa PALA: çıraklık, çiftçilik, işçilik, teknik öğretmenlik, atölye şefliği, okul idareciliği, Halk Eğitimi Başkanlığı, meslek örgütü genel koordinatörlüğü ve Belediye Başkanı Danışmanlığı, Kent Konseyi yürütme kurulu üyeliği, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Yürütme Kurulu Başkanlığı gibi zengin bir hizmet tecrübesi olan son derece çalışkan ve fedakâr bir arkadaşşımdır. Sayın Pala'yı, Manisa Endüstri Meslek Lisesi'nde teknik öğretmen ve idarecilik yaptığı dönemde tanıdım. Dostluğumuzun temelleri kırk yıl öncesine dayanır. Kendilerini altı kelime ile özetleyebilirim. **“Zor insandır, gönül insanıdır ve dost insandır.”** Hak bildiği yoldan onu kimse döndüremez, vefalıdır, kin tutamaz. Kalpten konuşur, kalpten sever, kalpten yazar, kalpten düşünür, kalpten çalışır kısacası o bir kalp adamı ve bu nedenle kalp yorgunudur, ilk vurgununu da kalpten yemiştir. O, Manisa esnaf ve sanatkârlarının sahnesinde 80'li yıllarda yer aldı. Çırak, kalfa ve ustalık kanunu tanıtımıyla ve eğitici ustalık kurslarıyla başlattığı hizmetlerini, esnaf ve sanatkârların genel koordinatörlüğüne kadar

taşıdı. Gittiği her yere plan, program ve proje götüren Pala'nın Halk Eğitimi Başkanlığı döneminde Türkiye'ye ve Manisa'ya çıraklık eğitimi, halk eğitimi ve meslekî eğitim alanında önemli projeler ve eserler bıraktığına şahit olduk. Manisa'ya yirminin üstünde örgün ve yaygın meslek okulu ve öğretmen evi kazandırdı. Ayrıca emekli olduktan sonra da MESOB koordinatörü ve Şehzadeler Belediyesi Başkan danışmanı olarak Manisa'ya ve Manisa halkına çok verimli hizmetler ifa etti.

Halk Eğitimi Başkanlığı görevini devraldığında 2000 olan kursiyer sayısını, yılda 40.000'e çıkardı. H. Eğ. Merkezlerini, Dünya Bankası'ndan temin ettiği krediyle “Yaygın Eğitimi Geliştirme Projesi” kapsamında modern cihazlarla donattı. Alaşehir, Akhisar, Demirci, Selendi, Ahmetli, Gördes, Manisa ve Turgutlu'ya modern Halk Eğitimi Merkezi binaları kazandırdı. Türkiye'nin ilk bilgisayar eğitim dersliğini mahallî imkânlarla kurdu. H.E.Merkezlerini, kurduğu dernekler vasıtasıyla maddî desteklere kavuşturdu. Halk eğitiminde geliştirdiği, “Eğitimde İş birliği ve İstihdam Projesi'nin Türkiye'ye model olmasını sağladı. Bilgi toplumunun ortaya çıkardığı eğitim ihtiyacının devlet ve özel sektör eliyle karşılanamayacağını görerek “Gönüllü Eğitim Sektörü” nün kurumsallaşması için bütün birikimini ortaya koydu. “ELKİNKAN VAKFI Meslekî ve Teknik Eğitim Merkezi'nin kuruluşuna öncülük etti. OSB'lerin bünyesinde Mesleki Eğitim Merkezlerinin kurulması, okul dışı öğrenmenin yeterlilikte değerlendirilmesi fikrini Türkiye'nin gündemine taşıdı. **“Diplomanızın Ömrü Sizin Ömrünüzden Kısadır.”, “Sürekli İstihdam Diye Bir şey Yoktur.”, “İş Dünyası Sahaya”, “İnsanlar Bir Ömürde Birkaç Meslek Değiştirmek Zorundadır.” “Hayatımızı okul yapmak ve o okulun mezuniyet kabul etmeyen bir ömürlük öğrencisi olmak zorundayız”** dedi, eğitimde yeni gerçekleri tespit ederek “öğrenmeyi öğrenme” ve “öğretmeyi öğrenme” kavramlarını geliştirerek eğitim anlayışımızın değişmesine katkıda bulundu. Okuryazarlık kavramına “Bilgisayar okuryazarlığı” nı kattı. 6. Beş yıllık planda bu tanımın yer almasını sağladı. Türkiye'de ilk bilgisayar dersliğini ve Bilgisayar destekli bürosunu kurdu. Bakanlığın düzenlediği eğitim seminerlerinde görev alarak halk eğitimi, çıraklık eğitimi ve meslekî eğitim alanlarında yeni yöneticilerin yetişmesi için çaba harcadı. Milli Eğitim şuralarında komisyon başkanlığı ve sekreterlik görevlerinde bulundu. Yazımında yer aldığı “Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanunu” nu ilimizde başarı ile uyguladı. On binlerce fakir fukara çocuğunun sosyal güvenceye kavuşmasını, okul içinde eğitim görmesini altı ay gibi kısa bir sürede sağladı. Manisa'ya (3 adet), Akhisar'a, Alaşehir'e, Salihli'ye, Turgutlu'ya (2), Soma'ya, Kırkağaç'a, Sarıgöl'e (1) er Çıraklık Eğitimi Merkezlerinin yapılmasını temin etti.

Herkesin bir meslek sâhibi olması için meslekî eğitime özel bir önem verdi. Manisa Anadolu Dış Ticaret Lisesi, Turgutlu Ticaret Lisesi, Salihli Ticaret Lisesi, Saruhanlı Almış-Şentürk Endüstri Meslek Lisesi, Alaşehir Sekine Evren Kız Meslek Lisesi gibi birçok meslek lisesi ile çok programlı liseleri Manisa'ya

kazandırdı. Meslek Liselerinde yeni bölümlerin açılmasını ve modern araç gereçlerle donatılmasını sağladı. LİMME Projesi, Çıraklık Eğitimi ve Halk Eğitimi uygulamaları sayesinde binlerce Manisalılı meslek sahibi yaptı. Binlerce insanı OSB de iş sahibi yaptı. Kendi işlerini kurmalarına öncülük etti. Manisa'nın köylerini halk eğitim hizmetleriyle tanıştırdı.

Manisa Lisesi Müdürlüğüm döneminde; “Okullar Hesap Vermelidir.” dedi, okullarda yıllık maliyet tablolarını geliştirip Türkiye'de ilk kez uygulamaya koydu. “Okullar, Müşterek Akıl Üretmelidir.” dedi, “Koordinatör Okullar Projesi”ni hayata geçirdi. “Her Öğrencinin Sosyal Bir Uğraşısı Olmalıdır.” dedi, öğrencilerin her birinin sosyal, kültürel, sanat ve spor etkinliklerin içine çekilmesi için okullarda plan ve program yapılmasını sağladı.

Kadın iş gücünü öne çıkararak bilgi toplumunun özelliklerine uygun olarak kadın eğitimini ayrı bir önemle ele aldı. Kız Meslek Liselerinin ve Pratik Kız Sanat Okullarının daha etkili konuma gelmesini sağladı.

Meslek okullarının girdilerinin daha yüksek olması sebebiyle bu okulların tam gün açık tutulmasını Türkiye gündemine taşıdı. “Tam Gün Tam Yıl” uygulamasının doğuşunu sağladı. Meslek okullarının bir genel müdürlük çatısı altında toplanması için mücadele verdi. Meslekî ve teknik okulların bilgi toplumunun ihtiyaçlarına göre yapılaşmasını ve donatımını başlattı. Modüler sistemi önerdi.

Eğitim uygulamalarındaki başarıları nedeniyle Bakanlıkça iki kez İngiltere'ye ve ABD'ye “Yetişkinler Meslek Eğitimi, Mikro Teknoloji ve CNC Uygulamaları” konularında eğitim incelemeleri ve araştırmaları için gönderildi.

Çalışmayı ibadet bilen bu değerli şahsiyet, Manisa ve İzmir İl Milli Eğitim Müdürlükleri'nde görev yaptığı 14 yıllık hizmet hayatı boyunca 46 kez takdir ve teşekkürle ödüllendirilmesine rağmen devlete hâkim olan siyasi iradedeki değişimlerden yeterince nasibini aldı. Beş kez görevinden alındı, çeşitli okullara ve illere atandı. Her defasında mahkeme kararıyla döndü ise de vefasızlığa dayanamayıp en verimli çağında ve genç yaşta Milli Eğitim hizmetlerinden emekli oldu.

MESOB Genel Koordinatörü olarak, “Esnaf ve Sanatkârlarda Bilgi Çağı Hizmet Projeleri'ni hazırlayıp uygulamaya koydu. Teşkilata kurum kültürü ve kurum kimliği kazandırdı. “Esnaf ve Sanatkârların Sorunları ve Çözüm Önerileri” konularında rapor hazırladı ve “yeni esnaf ve sanatkarlık” modelini hazırladı. Manisa Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği'nin İşletmeler Üstü Eğitim Merkezi'nin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne devrini sağlayarak modern meslek alanlarında hizmet veren ikinci endüstri meslek lisesini Manisa'ya kazandırdı.

“Ağaçlar ve insanlar birbirine benzer. Ağaçlar toprağından beslenir. Güneş, hava, su ve topraktan aldıklarını dala, yaprağı, çiçeğı dönüşmesini sağlar. Kökü kesilen ağacı güneş kurutur, su çürütür. İnsanlar, kültüründen beslenir; ilim ve fen kültüründen aldıklarını geliştirip medeniyetine yeni değerler katmasını sağlar. Kültüründen kopan milletler yeni bir medeniyet oluşturamazlar, medeniyet tüketicisi olurlar, iktisaden kururlar, ahlaken çökerler.” diyen PALA, son dönemdeki çalışmalarını “Bir İnsanlık Projesi” olarak adlandırdığı “Ahilik” üzerinde yoğunlaştırdı. Ahiliğın felsefesini, “**Sen yaşa, halkı yaşat, vatani yaşat, devlet yaşasın.**” diye özetlerken bu felsefenin içinden bir de “Yaşama Sanatı” adlı bir proje geliştirdi. Aynı dönmem içinde Esnaf ve Sanatkarların Destek Projesi (ESDEP)nin çıkarılıp uygulamaya konulmasına öncülük etti. Uzun yıllar Mesleki Eğitim ve İstihdam Kurulunun Yürütme Kurulu Başkanlığını yaptı. Bu dönem zarfında “İşsizlik Sorunu Nasıl Çözülür” konulu projesini geliştirdi, hükümetle paylaştı ve istihdam teşviklerinin uygulanmasını sağladı, “yeni İŞKUR” modelini ve “istihdam okulu” projesini geliştirdi ve aynı zamanda “Mesleki Eğitim ve İstihdam” konulu politika dokümanını yazdı ve ilgili Bakanlıklarla paylaştı. Manisa Belediyesi Kent Konseyi ile Şehzadeler Belediyesinin kuruluşunda ve yürütme kurulunda çalıştı, kent konseyinin yönergesini yazdı.

“Kelebekler Sevgiyle Uçar” isimli şiir kitabı ve “Küreselleşme, İş Dünyası ve Eğitim” konulu fikir kitabının yanında yerel basında makaleler yazdı, konferanslar verdi. Şehzadeler Belediyesi Başkan danışmanı olarak da önemli projelerle “Değişimin Odağındaki Türkiye”, “Bilgi Toplumunda Belediyecilik”, “Öğrenen Kentler ve Kent Evleri”, “Türk Siyasetinin Demokrat Çizgisi”, “Manisa'nın Sosyo Kültürel ve Sosyo Ekonomik Durumu”, “Manisa İçin Yenilikçi Fikirler”, “Yeni Bir Medeniyet İçin Yeni Bir Belediyecilik Anlayışı”, “Eğitimde Kelebek Etkisi” gibi çok değişik konularda araştırmalar yaptı, projeler geliştirdi ve raporlar hazırladı.

Şehzadeler Belediyesinde Başkan danışmanlığı yaptığı dönemde belediyenin kuruluşuna ve kurumsallaşmasına büyük emek verdi ve belediyeye yaptığı projelerle milyonlarca lira hibe desteğı sağladı ve Manisa belediyeleri arasında bir ilki oluşturmak, Milli ekonomiye katkı sağlamak ve güneş enerjisinden yararlanmak amacıyla “Şehzadeler Güneş Topluyor” isimli projesi 1 milyon 750 bin lira hibe desteğı kazanmasına ve beş yılda kendini amorti edecek olmasına rağmen seçim sonrasında belediyece uygulamaya konulamadı. Sayın Pala'nın aynı zamanda “Millet Bahçeleri” ismini, Şehzadeler Belediyesinde geliştirdiğı projenin konferansında Türkiye gündemine taşıyan kişi olduğunu da belirtmeliyim.

Üç çeşit bilgi edinme yolu vardır. İlki akıl yoluyla elde edilen erdemli bir yoldur. İkincisi araştırma yoluyla zor bilgi elde edilen bir yoldur. Edison ampulü bulmak için on bini aşkın yaptığı söylenir. Üçüncüsü ise başkalarının tecrübesinden yararlanarak elde edilen bilgidir. Tecrübî bilgiler zor elde edilir. Ama tecrübe sahiplerinden de öğrenilmesi çok kolay ve ucuzdur. Manisa'da bir tecrübe çınarı olan eğitimci Mustafa Pala'dan yararlanmak Manisa halkına yapılacak en büyük hizmetlerden biridir ve bunun için önümüzde uzun bir zaman yoktur. Şan şöhret, para, pul, makam ve gösteriş peşinde koşmayan, ömür boyu “**Gülüm Olsun yüzüm gülsün Milletin gül bahçesinde**” diyerek millete hizmet için çırpınan böyle cefakâr ve fedakâr insanlara sahip olmak bir şehir için talihin en büyüğüdür. Sana minnettarız değerli dostum, iyiki varsın, iyi ki tanıdım seni. Şahsen ben, sizin birikimlerinizden, olumlu eleştirilerinizden çok yararlandım. Allah hizmetlerini mizanına koysun. AMİN...

Not: Hayatta “ **KEŞKE**” ve “ **ŞİMDİKİ AKLİM OLSAYDI**” demememiz için, seminerlerimde gözyaşları içinde itiraflarda bulunan kardeşlerimizin pişmanlıklarını “ **TELAFİSİ MÜMKÜN OLMAYAN PİŞMANLIKLAR**” adlı kitabım, **ERGUVAN** yayınları tarafından baskısı yapıldı. Arzu eden okurlarım kitabımı **Kitap Yurdu- Emek Dağıtım- İdefiks- Diyanar- BKMK (Bursa Kültür Merk) Babil. Com. İle MANİSA'DA da MUTLU** kitabeviden temin edebilirler.www.kadirkeskin.net